

Bluefors Oy
Arinatie 10
00370 Helsinki
FINLAND

13.08.2025

Ulkoministeriö

Viite: VN/29087/2025

BLUEFORS OY:N LAUSUNTO LUONNOKSEEN ULKOMINISTERIÖN ASETUKSESTA ERÄISTÄ KAKSIKÄYTTÖTUOTTEIDEN VIENTIVALVONTAAN LIITTYVISTÄ ASIAKIRJOISTA

Bluefors Oy ("Bluefors") kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnokseen Ulkoministeriön asetuksesta eräistä kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaan liittyvistä asiakirjoista ("asetusehdotus"). Kaksikäyttötuotteiden valvonnasta annetun lain (500/2024) liitteenä olevalla kansallisella vientivalvontaluettelolla valvotaan useita Blueforsin valmistamia tuotteita, muun muassa kryogeenisiä jäähdytysjärjestelmiä ja niiden komponentteja.

Bluefors valmistaa kryogeenivapaita laimennusjäähdytinjärjestelmiä (ENG: cryogen-free dilution measurement systems) ("laimennusjäähdytinjärjestelmä") Helsingissä Bluefors-tuotemerkillä. Laimennusjäähdytinjärjestelmien suunniteltu käyttötarkoitus on herkkien ilmiöiden (kuten kvanttilaskenta, herkäät ilmaisimet, nanoteknologia, mesoskooppinen fysiikka) tutkiminen ja mittaaminen hyvin kontrolloidussa ympäristössä, jäähdyttämällä vakuumi tutkimustila lähelle absoluuttista nollaa.

Vuonna 2023 Bluefors osti Cryomech Inc:n, joka tunnetaan nyt nimellä Bluefors Cryocooler Technologies, Inc. ("Bluefors Cryocooler"), urauurtavan kryojäähdytinteknologiaa valmistavan yrityksen, jonka kotipaikka on Syracuse, New York, Yhdysvallat. Bluefors Cryocooler valmistaa Cryomech-tuotemerkillä muun muassa yksi- ja kaksivaiheisia pulssiputkikryojäähdyttimiä ("kryojäähdytin"), joita käytetään laajasti kryogeenisissä jäähdytysjärjestelmissä ja lääketieteellisissä ydinmagneettiseen resonanssiin (NMR) perustuvissa kuvanmuodostusjärjestelmissä.

Tämän lausunnon tarkoituksena on tuoda Blueforsin näkökulmia asetusehdotuksen sisältöön, erityisesti sisäisen vaatimuksen mukaisuusohjelman osalta.

Bluefors Oy
Arinatie 10
00370 Helsinki
FINLAND

13.08.2025

Asetusehdotuksen 3 §

Bluefors näkee hyvänä sen, että asetusehdotuksen 3§ tuo selkeän rungon sisäiselle vaatimuksen mukaisuusohjelmalle ("ICP"). Kuten asetusehdotuksen perusteluista käy ilmi, erityisesti EU:n kaksikäyttöasetuksen (EU) 2021/821 ja sen nojalla ja lisäksi annetut kansalliset lait, määräykset, asetukset sekä suositukset ovat olleet monitulkintaisia. Lisäksi kansainvälisellä toimialalla toimivan ja kansainvälistä kauppaa tekevän yrityksen on saattanut olla haastavaa löytää tasapaino myös EU:n ulkopuolisten maiden asettamien ICP-vaatimusten kanssa. Blueforsin näkökulmasta toteutuessaan asetus selkeyttää tilannetta myös näiden vaatimusten osalta jonkin verran. Näemme, että tältä osin asetuksen valmistelun arviointia voitaisiin laajentaa myös tärkeimpien liittolaismaiden vastaaviin ICP-suosituksiin.

Asetuksessa ehdotetun ICP:in sisällön osalta näemme haasteellisempina seuraavat kohdat:

b) luettelo henkilöistä, joiden tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että viennit toteutetaan alusta alkaen kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaa koskevien periaatteiden mukaisesti;

f) kuvaus sisäisen tarkastuksen valvonnan rakenteista ja menettelyistä;

h) kuvaus yrityksen tila- ja turvallisuusmenettelyistä kaksikäyttötuotteisiin liittyvässä toiminnassa.

Seuraavissa kappaleissa erittelemme edellä mainittujen kohtien haasteet ja ehdotuksemme, miten näihin kohtiin voitaisiin tuoda lisää selkeyttä.

Yleistä asetusehdotuksen sisäisen vaatimuksen mukaisuusohjelman rakenteesta ja sisällöstä

Toteamme, että ICP:in yleinen rakenne on ehdotetussa muodossaan selkeä. Nostamme havaintona esiin sen, että Ulkoministeriö arvioisi tarkemmin, miten asetuksen sovellettavuus voi vaihdella merkittävästi eri toimialojen ja eri kokoluokkien yrityksissä. Lisäksi pyydämme selkeyttä siihen, miten ICP tulotaisiin asetuksen nojalla arvioitavaksi valvojan viranomaisen toimesta.

Yleisenä kommenttina toteamme, että Bluefors odottaa Ulkoministeriöltä selkeää ohjeistusta yleisesti asetuksen soveltamisesta sekä eritoten ICP:in sisällöstä, antamalla esimerkiksi suosituksen sisällön määritelmistä, kuten EU:n vastaavassa ohjeistuksessa on neuvottu.

3 § b)

Bluefors ei näe tarkoituksen mukaisena tuottaa listausta henkilöistä, koska henkilöiden vaihtuessa tai sisäisten vastuunjakojen muuttuessa lisääntyvät myös jatkuvat ICP:in päivitystarpeet. Sen sijaan toiminnanharjoittajalla tulisi olla ajantasainen organisaatiokaavio ja sisäinen politiikka, joista käy ilmi ja joissa on määriteltä vastuulliset roolit. Tämä toimintamalli auttaisi todentamaan, että organisaatiossa on roolit, joiden tehtävänä on vaatimuksen mukaisuuden koskevien sitoumusten varmistaminen.

3 § f)

Ehdotetussa muodossaan kohdan muotoilu voi olla harhaanjohtava, ja voisi jopa johtaa tulkintaan, jonka mukaan toiminnanharjoittajalta edellytettäisiin

Bluefors Oy
Arinatie 10
00370 Helsinki
FINLAND

13.08.2025

erillisen sisäisen tarkastustoiminnon perustamista vastaavalla tavalla kuin pörssiyhtiöiden hallinnointikoodissa määritellään. Bluefors ehdottaa, että muotoilua tarkennetaan siten, että ICP:issa tulee kuvata, miten yhtiö valvoo ja auditoi ICP:in toteutumista, ottaen huomioon myös yhtiön koko ja toimintamuoto.

3 § h)

Bluefors pyytää huomioimaan, että yritysturvallisuuden ja liikesalaisuuksien säilymisen varmistamiseksi ja kestäväen rakenteen turvaamiseksi, ICP:in osaksi vaadittava osio tila- ja turvallisuusmenettelyistä tulisi olla riittävä yleisellä tasolla kuvattuna, ja tämä tulisi tuoda esiin myös asetukseen liittyvässä ohjeistuksessa ja ohjauksessa.

Blueforsin sisäinen vaatimuksen mukaisuus

Bluefors kuvaa vientivalvontaan ja pakotteisiin liittyviä vastuitaan termillä "trade compliance". Yrityksemme hallituksen hyväksyminä dokumentteina, joissa trade compliancea kuvataan, toimivat Blueforsin eettinen ohje (Code of Conduct) sekä trade compliancea käsittelevä sisäinen politiikka, jossa tuodaan esiin asetusehdotuksen ICP:n keskeisimmät vastuut yleisellä tasolla. Näiden yleisen tason dokumenttien lisäksi on olemassa useita, tarkempia osastokohtaisia ohjeistuksia, joiden lisäksi kriittisissä toiminnoissa toimiville henkilöille annetaan sisältöspesifimpiä koulutuksia. Tällä iteratiivisella lähestymistavalla pyrimme tuomaan prosessiin selkeyttä ja roolikeskeytyä – henkilö pystyy nopeasti tunnistamaan omat vastuunsa ja velvoitteensa relevantilla tavalla ja löytää tarpeelliset yhtymäkohdat muihin relevantteihin sisältöihin, kuten ICP:n ulkopuolella oleviin prosesseihin. Edellä mainituin perustein, Bluefors toivoo, että tällainen lähestymistapa on hyväksyttävä asetusehdotuksen vaatimuksen täyttämiseksi.

Bluefors Oy
Arinatie 10
00370 Helsinki
FINLAND

13.08.2025

Johtopäätös

Bluefors on sitoutunut noudattamaan voimassa olevia lakeja ja määräyksiä omassa liiketoiminnassaan. Bluefors on pyrkinyt ennakoida toimenpiteillä saavuttamaan ja ylittämään vaatimusten mukaisuusvaatimukset nykyisessä sääntely-ympäristössä, sekä varmistamaan sidosryhmiensä sitoutumisen vaatimusten mukaisuuden toteutumiseen.

Tämä lähestymistapa ei ainoastaan edistä oikeuden mukaisuutta edelleen monimutkaistuvassa geopolitisessa tilanteessa, vaan myös turvaa ja mahdollistaa innovaation ja suotuisan ympäristön kasvulle sekä suomalaisen yrityksen elinkeinovapauden.

Bluefors Oy suhtautuu myönteisesti Ulkoministeriön asetusehdotukseen, joka koskee eräitä kaksikäyttötuotteiden vientivalvontaan liittyviä asiakirjoja, erityisesti sisäisen vaatimusten mukaisuusohjelman (ICP) osalta. Pidämme asetusehdotuksen 3 §:n tarjoamaa ICP:in rakennetta tervetulleena selkeytyksenä EU:n ja kansallisten sääntelyjen monitulkintaisuuteen. Bluefors korostaa kuitenkin, että asetuksen soveltaminen ja ICP:in arviointikriteerit kaipaavat tarkennusta, jotta ne olisivat käytännössä toimivia eri kokoisille ja eri toimialoilla toimiville yrityksille.

Lisäksi toivomme, että ennen asetuksen saattamista voimaan, Ulkoministeriö arvioisi kansainvälistä yhdenmukaisuutta ja käytännön soveltamisen selkeyttä myös EU:n ulkopuolisten alueiden osalta.

Uskomme, että Blueforsin, toimialan ja viranomaisten yhteistyöllä voidaan vastata kansalliseen turvallisuuteen liittyviin haasteisiin ja löytää lakiehdotuksen sisältöä parantavia ratkaisuja, jotka huomioivat samalla oikeuden mukaisuuden, läpinäkyvyyden ja yhtäläisten mahdollisuuksien periaatteita niin toimialalla Suomessa kuin kansainvälisestikin.

Bluefors on ollut ja tulee jatkossa olemaan ja osallistumaan aktiivisesti kehityspolkuihin, jotka koskettavat tuotteitamme käyttäviä toimialoja. Tämän lisäksi avoin yhteistyö eri viranomaisten kanssa on etujemme mukaista. Uskomme yhteistyön olevan niin viranomaisten kuin toimialan eduksi pyrkiessämme osaltamme ennakoiden vastaamaan toimialaa kohtaviin haasteisiin.

Kunnioittavasti

BLUEFORS OY

Lisätietoja

*Tuomas Nirvi, Trade Compliance Officer, tuomas.nirvi@bluefors.com
Helena Sneck, Chief Legal Officer, helena.sneck@bluefors.com*